

Jotes i cançons de les Terres de l'Ebre: música i bandes

Coordinació:
Federació Catalana de Societats Musicals (FCSM)

COL·LECCIÓ:
Calaix de solfa
19

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

DINSIC
Publicacions Musicals

Barcelona, 2017

Jotes i cançons de les Terres de l'Ebre: música i bandes

Col·lecció «Calaix de Solfa» núm. 19

Consell editorial de la col·lecció «Calaix de Solfa»:

Josep Albà, Xavier Bayer, Marcel Casellas, Joan Cuscó, Xavier Orriols i Ramon Vilar

Coedició de: DINSIC Publicacions Musicals, SL
i de la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cutural
Departament de Cultura
Generalitat de Catalunya

Primera edició: octubre de 2017

Disseny coberta: Hermini Manpel

Maquetació: DINSIC GRÀFIC

Coordinació: Federació Catalana de Societats Musicals (FCSM)

© Dels textos: Josep Parés i Estil·les
M. Carme Queralt i Torràs
Mireia Grangé
Núria Gómez

Jota foguejada de Benissanet

Domini públic sense autor conegut

© Arranjaments: Víctor Verge i Carles Capseta

La dansa de Vilalba

Domini públic sense autor conegut

© Arranjaments: Víctor Verge i Carles Capseta

La Perla preciosa

© Àngel Gracia Aparicio

© Arranjador: Carles Royo i Baiges

Lo Carrilet de la Cava

© Compositors: Josep Bo i Antoni Sebastià

© Arranjador: Xavier Lerin

© d'aquesta edició: DINSIC Publicacions Musicals, SL

Imprès a: Service Point

Pau Casals, 161-163

08820 El Prat de Llobregat (Barcelona)

Dipòsit Legal: B 24249-2017

ISMN: 979-0-69231-842-2

ISBN (DINSIC): 978-84-16623-35-8

ISBN (Generalitat de Catalunya): 978-84-393-9609-3

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia i el tractament informàtic, i també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer o préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització expressa dels coeditors o entitat delegada, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

Distribueix: DINSIC Distribucions Musicals, SL
Magatzem: Sepúlveda, 84 - 08015 Barcelona
Seu social: Gran Via de les Corts Catalanes, 529 - 08011 Barcelona
Tel: + 34 93 832 69 46 + 34 93 318 06 05
A/e: dinsic@dinsic.com
www.dinsic.com

Presentació

L'any 2015 es va posar en marxa l'Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial de les Terres de l'Ebre (IPCITE), un projecte d'identificació, recerca, difusió i promoció dels elements del patrimoni cultural immaterial que es troben i ens manifesten actualment a les comarques del Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta. L'article 12 de la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial de la UNESCO esmenta que una de les mesures de salvaguarda del patrimoni immaterial és el disseny i el desenvolupament de treballs d'identificació, inventari i documentació dels elements del patrimoni cultural i immaterial d'un territori i d'una comunitat. L'IPCITE s'ha emmarcat, doncs, en aquesta recomanació d'identificació i estudi del patrimoni immaterial com una de les mesures, juntament amb l'aprofundiment de les característiques d'aquest vessant patrimonial i la seva difusió, que han de garantir accions de salvaguarda d'aquest patrimoni de les Terres de l'Ebre. Plantejar la seva salvaguarda equival a fer del patrimoni cultural en general, i de les seves manifestacions de signe immaterial en concret, una eina a disposició del desenvolupament social i cultural, de cohesió social i de participació ciutadana a les Terres de l'Ebre; és a dir, una eina de progrés i de millora de la societat ebrenc. Recordem que la mateixa UNESCO, l'any 2013, va declarar les Terres de l'Ebre com a reserva de la biosfera, remarcant així la riquesa i la diversitat dels seus valors naturals, ambientals i paisatgístics, els quals, conjuntament amb la seva força cultural, configuren un espai i una societat únics. Podeu consultar tots els detalls del projecte, tot el volum ingent d'informació aplegada i els resultats de l'inventari al web <http://ipcite.cat>.

L'IPCITE ha estat possible gràcies al treball coordinat entre la Direcció General de

Cultura Popular i Associacionisme Cultural, del Departament de Cultura, l'Institut Ramon Muntaner i el Museu de les Terres de l'Ebre. Però, a més, en el seu desenvolupament hi han participat activament moltes altres institucions, públiques i privades, presents en l'actualitat en els teixits territorials i socials de les quatre comarques esmentades, sense les quals el projecte no hauria estat possible: des d'ajuntaments i consells comarcals fins a patronats, arxius, museus, centres de documentació, centres patrimonials i nombroses associacions culturals, les quals reflecteixen la vitalitat i la diversitat culturals que atresora avui en dia la societat de les Terres de l'Ebre.

Una de les manifestacions culturals que el projecte de l'IPCITE ha treballat a fons ha estat la gran riquesa i la forta presència de les manifestacions sonores i organitzatives al voltant del fet musical de les Terres de l'Ebre. La música per a banda és avui a la zona un element cultural de primer ordre, el qual està plenament inserit en la seva identitat cultural i territorial i en les seves concrecions locals. És clarament una mostra de la creativitat que al llarg del temps han anat generant, adaptant-se a cada context social i històric concret, les persones i el grups que amb el seu esforç i la seva tenacitat han omplert de vida i de cultura, i sobretot de música, les Terres de l'Ebre.

Al llibre que teniu a les mans hi trobareu quatre peces musicals, les considerades significatives de les comarques de les Terres de l'Ebre. La tria l'han fet les mateixes bandes de música, les quals han estat coordinades, amb un gran encert, per la Federació Catalana de Societats Musicals. Gràcies a tots per fer-ho possible.

Lluís Puig
Conseller de Cultura

LES BANDES DE MÚSICA A LES TERRES DE L'EBRE

Pròleg

La Federació Catalana de Societats Musicals (FCSM) es va constituir el 20 de juny de 1981, a Sant Carles de la Ràpita (Montsià), fruit de la voluntat inicial de sis bandes de música del Montsià i dues del Baix Ebre, a les quals, immediatament, es van anar sumant fins a vint-i-quatre bandes de tot el territori català. El seu objectiu es la unió entre les associacions que la integren per a promoure, difondre i dignificar l'afició, ensenyança i pràctica de la música, potenciar l'associacionisme i proporcionar a la societat civil un mitjà de desenvolupament i articulació cultural. Afortunadament, el moviment associatiu-musical ha sobreviscut a tots els règims i governs, i no ha parat de créixer al llarg del temps i per tot Catalunya. En aquests moments aplega cinquanta bandes de tot Catalunya, des del Ter fins a la Sénia, i des del Segre i l'Ebre fins al Mediterrani: estem presents en més de vint comarques de les quatre circumscripcions catalanes.

Catalunya, malgrat la seva consciència de país, no és un territori culturalment homogeni. Les diferents manifestacions culturals que ens caracteritzen, i a través de les quals s'han construït els tòpics que defineixen «el fet català», no es donen a tot el territori. Castellers, cobles, diables, balls de bastons, rondalles o bandes de música, per esmentar alguns exemples, són manifestacions culturals heterogènies que s'emmarquen, especialment, en diferents comarques catalanes, i recordem que les dues últimes, rondalla i banda de música, per la seva afinitat cultural amb altres comunitats autònomes o territoris, han estat històricament considerades com de catalanitat de segona o tercera fila.

Actualment, en aquesta societat globalitzada on la informació viatja tan ràpidament, les manifestacions culturals tradicionals d'algunes comarques s'han estès per d'altres que, per mimetisme, han incorporat tradicions culturals alienes, però que d'alguna forma els mitjans de comunicació han divulgat i popularitzat en perjudici d'altres que, al seu criteri, representen més «el fet diferencial», menystenint en ocasions

altres realitats de la nostra riquesa cultural com és el cas de les bandes de música.

Cal dir que les entitats musicals i les seves bandes de música tenen la seva base en el món associatiu, no lucratiu –sense ànim de lucre–, i en l'amateurisme, i això ha fet que hagin estat i siguin, entitats fonamentals en la vertebració social, difusió cultural i espai educatiu obert a tothom del nostre territori. És a dir, el triangle música, educació i societat.

És en el marc cultural i associatiu de les Terres de l'Ebre on aquest model implícit i indissoluble en les nostres entitats musicals, –on societat, cultura i educació troben un espai on desenvolupar-se sincronitzadament–, ha estat el que s'ha utilitzat per fer avançar la societat en els tres eixos abans esmentats. La necessitat de fer-ne créixer un, ha obligat a crear i impulsar els altres. La voluntat de tenir música ha fet crear les bandes, i aquestes han necessitat les escoles de música per garantir la seva continuïtat, i les entitats culturals, les nostres estimades societats musicals, s'han creat per constituir el marc legal i d'aixopluc de les inquietuds de les persones. Així, la població, els veïns de cadascuna de les nostres ciutats, han pogut contribuir al seu desenvolupament, sempre amb el seu suport econòmic i amb la seva voluntària i desinteressada col·laboració.

D'ençà el 1830, tenim les primeres notícies sobre una banda de música a les Terres de l'Ebre, al municipi de Benissanet (Ribera d'Ebre). L'any 1834 apareix la primera coneguda a la comarca del Montsià, la música del poble d'Alcanar, que va ésser emparada per Isabel II el 1845. El 1863 sorgeix una banda a la Fatarella, la pionera de la Terra Alta; el 1870 tenim ja antecedents de la Banda d'Ulldecona; i finalment és al Perelló, comarca del Baix Ebre, que es documenta una banda el 1880.

Tanmateix, cal dir que arreu de Catalunya tenim bandes centenàries com la Banda de Sabadell, que va aparèixer el 1856; la Municipal de Barcelona, el 1886, que esmentem a tall d'exemple.

Com a conclusió, podríem dir que aquest model i en aquest territori funciona. Funciona en el sentit que si no fos prou bo ja hauria desaparegut; el seu particular engranatge social, el fet de sorgir de la voluntat del poble, en garanteix el seu futur.

A cadascun dels pobles de les Terres de l'Ebre on s'ha creat una banda de música, tot i que aquesta és la part més visible de portes enfora, trobarem sempre els altres dos vèrtexs del triangle: l'escola de música, el col·lectiu de socis i la societat civil, que hi donen tot el seu suport.

Per totes aquestes raons, i per moltes més que no és el moment d'exposar, des de la Federació Catalana de Societats Musicals i les entitats que en formen part, volem manifestar que va ésser una

satisfacció i una alegria que des de la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural ens proposessin treballar aquest projecte d'editar, publicar i posar a disposició de tot el món cultural, especialment de les bandes de música, aquest llibre que recull una de les peces més significativa de cada una de les comarques que configuren les Terres de l'Ebre, que han estat proposades per les mateixes bandes de música com a conclusió d'un treball de camp que, des de la FCSM, vàrem realitzar per conèixer-ne l'opinió.

Salutacions cordials.
El president de la FCSM
Josep Parés i Estil·les

Banda federació Catalana Societats Musicals

JOTES I CANÇONS.

Quatre melodies del repertori musical i identitari de les bandes de música de les Terres de l'Ebre

M. Carme Queralt Tomás, antropòloga

Alguns dels elements més destacats de l'actual patrimoni cultural immaterial de les Terres de l'Ebre (les comarques del Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta) formen part de la música i els sons populars i tradicionals que es conserven al territori. El pas dels segles i la influència de les nombroses cultures que, des de l'antiguitat, hi han deixat petjada els han anat conformant fins a arribar al que són actualment.

Així, arreu de les Terres de l'Ebre, situades entorn de l'Ebre entre el massís dels Ports i la Mediterrània –i amb estrets llaços econòmics, socials, històrics i culturals amb les seves comarques confrontants– trobem encara avui algunes de les manifestacions musicals populars i tradicionals més singulars també del patrimoni cultural immaterial de Catalunya. Al mateix temps, però, entorn d'aquests elements immaterials es conserven i gestionen, sovint de forma indestruïble, importants béns patrimonials materials, no menys valuosos: estendards, faristols, fotografies històriques, instruments antics, partitures, premis, uniformes, etc.

La música de banda, la jota –ballada, cantada i improvisada– i la cançó popular, sigui aquesta d'arrels antigues o modernes, formen part de la cultura popular de la població de les Terres de l'Ebre, fins al punt que algunes n'han esdevingut himnes, símbols immaterials de la seva identitat, sigui local, comarcal o territorial. Per això són també tres dels elements populars més destacables del patrimoni cultural català.

En aquest llibre trobareu, arranats per a banda de música, quatre exemples d'aquest extens patrimoni cultural immaterial ebrenca popular de caràcter musical, tant tradicional com modern, al qual fem referència: la jota foguejada de Benissanet, la jota de Vilalba, *Lo Carrilet de la Cava* i *Perla preciosa*. Quatre peces molt emblemàtiques, que s'han conver-

tit en expressió identitària dels sentiments musicals de la gent de les Terres de l'Ebre.

Aquests quatre elements, a més a més d'aquest important paper identitari, tenen en comú un fort lligam amb el món de les bandes de música ebrenques, tant perquè la seva història és la que els dona també el context social i cultural que els explica, com perquè la lletra, la música de les cançons i els diferents arranjaments es deuen a la creativitat i els coneixements de destacats músics i directors d'algunes de les formacions de banda del territori. Quatre d'aquestes bandes de música han col·laborat amb els seus directors en el seu arranjament per a aquest llibre: la Banda de Música de Benissanet (fundada el 1989) i les bandes de música de l'Agrupació Musical de Vilalba dels Arcs (creada el 1998), la Societat Musical Espiga d'Or de Deltebre (iniciada el 1978) i la Unió Filharmònica d'Amposta, que celebra aquest 2017 el seu primer centenari. Cal remarcar que les quatre peces seleccionades fins i tot van ser arranjades per a banda abans que ho fossin ara per encàrrec de la Federació Catalana de Societats Musicals, per ser publicades en aquest llibre.

Les bandes de música, arrelades a les Terres de l'Ebre des de la primera meitat del segle XIX, han esdevingut sinònim de festa i de cultura. En el si de les seves societats musicals i bandes municipals hi ha projectes col·lectius artístics i musicals, però també socials i –a un altre nivell– de millora i superació personal i familiar. Les bandes instrueixen, i entenen la música com un element de progrés, la qual cosa es fa més evident conforme reculem més en el temps, fins als inicis de la seva implantació al territori. La primera banda de música documentada com a tal a les Terres de l'Ebre se situa cap al 1830, quan a Benissanet es va fundar la Banda del Cafè de Dalt (o de Josepet), precursora de l'actual banda de la població; entre aquesta data i l'any 1900 s'han

Peces musicals:

1. Jota foguejada de Benissanet ..... pàg. 13
2. La dansa de Vilalba ..... pàg. 33
3. *La Perla preciosa*..... pàg. 49
4. *Lo Carrilet de la Cava* ..... pàg. 81

LA JOTA A LA RIBERA D'EBRE

Els orígens

Per començar, a mode de marc i de manera molt breu, ja que no és l'objectiu d'aquest article, voldria fer una pinzellada sobre l'origen de la jota i explicar quatre detalls d'aquest ball per acabar centrant-me en la feina que hem fet a la Ribera d'Ebre els últims anys.

Una bona part dels investigadors afirmen que el nom de *jota* prové de l'antic *xatha*, pronunciat

A casa nostra, amb l'arribada del catalanisme de finals del segle XIX, historiadors, poetes, literats i homes de cultura es posen al servei del poder polític nacionalista de l'època per tal de crear i inventar senyals identitaris per a una Catalunya que es vol modelar a la seva ideologia preestablerta.

És el moment en què la sardana es converteix en el ball nacional de Catalunya, i la jota s'equipara a dansa no catalana i, per tant, queda rebutjada.

Refugi de la font Gran de Benissanet

'xhota' o 'xota', paraula que prové del valencià antic *xotar*, *botar* o *saltar*, veu pròpia del mossàrab *sáwta*, i que també existeix en el dialecte hispanomarroquí amb el significat de "ball" o "dansa".

Altres investigadors, una minoria, creuen que el nom *jota* deriva de l'antic verb castellà *sotar*, que també significa "saltar", "ballar".

Hi ha moltes discrepàncies sobre el seu origen. Sabem que era un ball generalitzat al Regne de València a partir del segle XIV; d'aquesta època són els primers documents que ho acrediten en el conjunt de la península Ibèrica. El moment àlgid fou durant el segle XIX, moment en què es ballava a Catalunya, Aragó, País Valencià, Múrcia i illes Balears.

Tampoc no hi ajudà gaire que fos un ball potenciat pel règim a través de les seccions femenines.

El ball

La jota, té un compàs ternari i presenta una estructura harmònica basada en l'alternança de quatre compassos de tònica i quatre de dominant. Hi distingim una part instrumental i una part cantada. L'estructura bàsica literària és la quarteta heptasil·làbica (quatre versos) i que amb les repeticions d'alguns d'aquests versos finalment es forma una estructura de set versos o frases musicals, que és la pròpia de la Jota.

Transcriptor de la tradició oral: J. L. Gómez

Allegro (♩ = 160)

Flauti

Flauta 1-2

Oboè

Clarinet 1 (Si)

Clarinet 2 (Si)

Clarinet 3 (Si)

Clarinet baix

Saxòfon alt 1-2

Saxòfon tenor

Saxòfon baríton

Trompa 1-2 (Fa)

Trompeta 1-2 (Si)

Trombó 1-2

Tuba

Caixa

Plats

Bombo

Allegro (♩ = 160)

A

1. legato

1.

(pandereta)

LA JOTA DE VILALBA

Entre les jotes que Joan Amades i Francesc Pujol expliquen es troba el ball del Punxenc. Es tracta d'una antiga jota ballada –segurament pels veremadors a Corbera d'Ebre i Vilalba dels Arcs– que esmenten i descriuen com a sinònima del ball del punxó o del punxonet, que documenten a Tortosa, i que anteriorment ja havien tractat dos folkloristes locals: el cronista Ramon Vergés Paulí (1874-1938) i el músic i escriptor Joan Moreira Ramos (1978-1951). Dècades més tard, el 1986, el reusenc Josep Bargalló Badia (1931-2014) també va recollir el ball del Punxenc de Vilalba, juntament amb la dansada que es ballava a la població, fent treball de camp allí mateix, amb alguns dels veïns de Vilalba dels Arcs.

Josep Bargalló tenia bons coneixements de dansa. S'havia format en la tradició dels esbarts, i durant les dècades dels anys 1970 i 1980 viatjava arreu de les comarques de Tarragona amb l'objectiu de conèixer de primera mà i enregistrar la música, la coreografia i la indumentària històrica del major

que havia fundat el 1976 i dirigia, i després als esbarts de la resta de Catalunya que els volguessin aprendre, perquè eren ben poques les danses tarraconines que es ballaven en el món dels esbarts.

Un extens –i de vegades feixuc– treball d'investigació, que va realitzar entre el 1973 i el 1987 en companyia del seu amic i dansaire Josep Giménez Piñol (que va ser reconegut el 2012 amb la medalla al mèrit a la Dansa Tradicional Catalana), primer trucant des de Reus autoritats i veïns de gairebé totes les poblacions del territori, i després viatjant en caps de setmana i dies festius, fins als seus domicilis particulars. Feien fotografies, enregistraven la veu i la música amb un magnetòfon, i filmaven el desenvolupament de cada ball i dansa que els ensenyaven amb una càmera de vuit mil·límetres, substituïts els darrers anys per un voluminós casset i una pesadíssima càmera de vídeo. Bargalló va crear així un arxiu documental audiovisual de grandíssim valor, perquè sovint conté la veu i el ball de les darreres generacions que van conèixer la jota a la seva infància, com

La Dansada de Vilalba - Sant Sebastià 28/01/2017 – Joan Josep Vilafranca

nombre possible de les danses i els balls populars tradicionals d'aquesta demarcació, que encara perviuen en la memòria de la gent més gran del territori, per tal d'incorporar-los primer al repertori de l'Esbart Dansaire Ramon d'Olzina de Vila-seca,

una cosa més de les que havien d'aprendre a la vida.

Els resultats de les seves recerques a les Terres de l'Ebre els va publicar, en el segon i tercer volums (*Ribera d'Ebre i Terra Alta*, el 1992, i *Baix Ebre i Montsià*, el 1994, del seu llibre *Balls i danses de les*

«La dansada de Vilalba» de Vilalba dels Arcs

Arranjadors: Víctor Verge / Carles Capseta

Transcriptor de la tradició oral: J. L. Gómez

The musical score is arranged in two systems. The first system includes: Flauta, Oboè, Clarinet 1 (Si), Clarinet 2 (Si), Clarinet 3 (Si), Saxòfon alt 1, Saxòfon alt 2, Saxòfon tenor, Saxòfon bariton, Trompa 1 (Fa), Trompa 2 (Fa), Trompeta 1 (Si), Trompeta 2 (Si), Trombó 1, Trombó 2, Trombó 3, Bombardi (Do), Tuba, Caixa, and Plats Bombo. The second system includes: Trompa 1 (Fa), Trompa 2 (Fa), Trompeta 1 (Si), Trompeta 2 (Si), Trombó 1, Trombó 2, Trombó 3, Bombardi (Do), Tuba, Caixa, and Plats Bombo. The score is written in 3/4 time with a key signature of one flat (B-flat). The music features a variety of rhythmic patterns and melodic lines for each instrument, with some instruments playing sustained notes while others have more active parts.

Respecteu la feina dels autors i dels editors. Fotocopiar o escanear les partitures sense permís és il·legal, si no és després d'haver adquirit un exemplar i per a ús exclusivament individual i privat.

LA PERLA PRECIOSA

A les Terres de l'Ebre, la tradició musical és –des de ben antic– molt rica i diversa. La seva música tradicional, interpretada per un bon nombre de grups i formacions musicals (bandes de música, caramelles, colles de dolçainers, cors, corals, grups de folk, etc.) és viva i sovint molt coneguda arreu, però la música moderna, la que interpreten les nombroses orquestres i grups de ball de les comarques de l'Ebre, hi té també un paper molt destacat, dins i fora del territori. Aquest és el cas del pasdobla *La perla preciosa*.

sense tenir-la assajada– durant la seva primera actuació oficial, a la Sala de Cinema Carbó de l'Aldea, el 16 de novembre de 1958, en sessió de nit des de les nou i mitja fins a les dues de la matinada, una actuació del que en aquella època s'anomenava *música lleugera*.

Es tracta, però, d'una cançó creada pel músic barceloní Jesús García Aparicio (traspasat el 1981), el qual li va posar per títol *Tu lindo pelo*, que són les tres primeres paraules de la tercera estrofa de la lletra, escrita en castellà, com era habitual a la

Pont penjant d'Amposta

Una bona part de la població de les Terres de l'Ebre, especialment del Baix Ebre i el Montsià, ha sentit parlar, ha ballat o ha cantat alguna vegada aquest tema. Diverses generacions en coneixen tant la lletra com la música, perquè ha esdevingut una mena d'himne popular, actualment imprescindible en el repertori de qualsevol ball de festes majors. En sentir les seves primeres notes, sigui a casa o al ball, tothom el relaciona amb l'Orquestra Junior's, la formació musical ampostina que la va fer famosa, després d'arranjar-la i adaptar-la als seus gustos musicals. La va interpretar per primera vegada –

dècada dels anys cinquanta, en seguir les directrius polítiques del moment. Els mateixos Junior's expliquen l'origen musical de la cançó en la monografia *Els Junior's d'Amposta, 40 anys de la seua història*, que un dels seus músics, Joaquim Roda Fibla, va editar el 1995, amb motiu dels primers quaranta anys musicals de l'orquestra. A *La Perla preciosa* li van dedicar tot un apartat:

«Aquesta història comença quan els Junior's ofereixen la seva primera a la Sala Carbó de l'Aldea i arriba un moment en què esgoten tot el repertori musical que tenien preparat, i és llavors quan no

La perla preciosa

Compositor: Àngel Gracia
Arranjador: Carles Royo Baiges

♩ = 108

Flautí

Flauta 1-2

Oboè 1-2

Fagot 1-2

Requinto

Clarinet 1 (Si)

Clarinet 2-3 (Si)

Clarinet baix

Saxòfon alt 1

Saxòfon alt 2

Saxòfon tenor

Saxòfon baríton

♩ = 108

Trompes 1-3

Trompes 2-4

Trompeta 1 (Si)

Trompeta 2 (Si)

Fiscorns 1-2

Trombó 1 i 2

Trombó 3

Bombardi

Tuba

Timbales

Percussió 1

Percussió 2

LO CARRILET DE LA CAVA

Aquesta melodia és també molt més que una cançó. Avui en dia és una de les cançons modernes més conegudes i emblemàtiques de les Terres de l'Ebre, on ha esdevingut popular, convertint-se en un element cultural i identitari, primer en l'àmbit local, entre la població del delta de l'Ebre (la Ribera, com de vegades encara se l'anomena popularment i com apareix designat a la lletra de la cançó), i, més tard, a escala territorial, en esdevenir un autèntic himne popular, que recorda les nostres arrels més singulars. Tant és així que, no només ha estat versionada en l'àmbit lúdic i festiu per diverses formacions musicals ebreques, com ara les orquestres de ball (l'Orquestra Atalaia i Cimarron, per exemple), sinó que també s'ha cantat i escoltat en les mobilitzacions més col·lectives del territori, les que reivindiquen una nova cultura de l'aigua, per tal d'evitar el transvasament de l'aigua de l'Ebre i la desaparició del Delta.

Lo Carrilet de la Cava va ser escrita el 1968 per Josep Bo Curto (1926-2011), de Jesús i Maria, el nucli de població que, juntament amb el de la Cava —on es troba la darrera estació del Carrilet— va integrar (vint anys després) l'actual població de Deltebre, el municipi més extens del Delta. En

donar-la a conèixer, el seu èxit va ser molt ràpid, perquè aquest tren de via estreta és un símbol local, que sempre ha estat present en la memòria col·lectiva dels deltebrencs, que han anat recuperant per a la població una bona part del seu patrimoni material, fins i tot el de majors dimensions: estació, estris de senyalització, màquina, vagon, etc. Diverses generacions s'hi senten reflectides amb tot allò que resumeix i explica la lletra de la cançó: la vida quotidiana, dura i aïllada, plena de penúries i mancances de tota mena (socials, econòmiques, sanitàries, judicials, etc.) que, passada la meitat del segle xx, encara duïen els pagesos de l'arrossar, en un delta de l'Ebre molt diferent a l'actual. Una zona marcada pel paludisme endèmic i per la falta de serveis bàsics i de vies de comunicació.

La cançó *Lo Carrilet de la Cava*, escrita en un llenguatge planer, que inclou alguns localismes i castellanismes ans d'ús habitual entre la gent de la generació de Josep Bo per les circumstàncies polítiques i socials que els va tocar viure durant la seva infància i joventut, fa referència a diversos aspectes d'aquelles condicions de vida que els veïns de les antigues partides tortosines situades al cor del Delta (a les dues esmentades cal sumar també Sant Jaume

Sant Miquel, primeria església i casa abadia inaugurada l'any 1818 a l'antic nucli de La Cava

Compositors: Josep Bo i Antoni Sebastià
Arranjador: Xavier Lerin

BANDA DE MÚSICA DE BENISSANET

Benissanet té una tradició cultural musical de més de cent disset anys, de la qual hi ha constància escrita i fotogràfica. Cal dir que la Banda de Música de Benissanet la crea la família Tomateos al 1900.

La seva activitat musical tan sols es va aturar durant els anys de la Guerra Civil, i des de llavors ha estat un referent cultural a la Ribera d'Ebre. Les seves notes han ressonat no sols a Benissanet, sinó en molts pobles de la Ribera d'Ebre i del territori català.

Entre altres reconeixements i guardons, el 1999 se li va atorgar **la Sirga d'Or**, màxima distinció a la Ribera d'Ebre, gestionada pel CERE (Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre).

esforç i il·lusió, treballen per aconseguir mantenir un acurat nivell interpretatiu.

La Banda de Música de Benissanet, amb el seu compromís de recuperació i defensa de la cultura musical a la Ribera d'Ebre i a la Terra Alta, i amb l'ajut del Consell Comarcal i el Departament de Cultura, ha recuperat i arranjat les jotes dels pobles de la Ribera i d'alguns de la Terra Alta. També n'ha realitzat un enregistrament que s'emprà tant per a audicions com en els tallers de dansa que s'organitzen pels pobles de la Ribera d'Ebre. Amb l'ànim de fer-ne difusió, i conjuntament amb l'Esbart Dansaire de L'Orfeó Reusenc, van crear un espectacle de

Banda de música de Benissanet al poble vell de Corbera – Remors de la Memòria

L'any següent, 2.000, coincidint amb els cent anys de música a la nostra població, sens va confiar l'organització de la Trobada Anual de Bandes de Música de Catalunya.

Actualment, la Banda de Benissanet està formada per uns quaranta músics de Benissanet, Pinell de Brai, Bot, Tivissa i Riba-roja, i la majoria d'ells amb una formació acadèmica donada per l'Escola Municipal de Música de Benissanet. Aquesta pluralitat és deguda a la tasca de difusió i ensenyament musical que es fa des de la l'Escola Municipal de Música de Benissanet, escola que disposa de dues aules delegades i que, a part de l'objectiu de difusió de la música tradicional de banda, proveeix els faristols d'aquesta formació de músics que, amb el seu

dansa sobre aquestes jotes, que ha estat tot un èxit tant de crítica com de difusió.

Per tal de col·laborar amb la memòria històrica, també ha realitzat concerts en el territori, entre els quals destaca el que es va fer al poble vell de Corbera d'Ebre en commemoració del 75è aniversari de la batalla de l'Ebre.

Posteriorment, el 2016, vàrem presentar l'enregistrament del CD *Remors de la memòria*, que conté la Suite de Miquel Ansins Arbó (1936) i tres obres compostes per l'actual mestre director Carles Capseta Moreno.

La Banda, dintre del seu repertori, disposa d'un concert simfònic i música més festiva inspirada en els balls de plaça de principis i la meitat del segle

xx, així com d'un concert de bandes sonores que s'interpreta amb sincronització d'imatges.

La Banda de Benissanet ha recuperat tradicions al territori i amb el seu treball i qualitat lluita per captar la mirada vers la cultura musical a les Terres de l'Ebre.

Dins de les seves tradicions festives, la Banda realitza balls de vermuts on es poden degustar vermouths, vins i tapes que sovint elaboren els mateixos pares i mares dels músics, però sobretot gaudir de la música d'aquesta banda que, tal com hem dit, dis-

posa de membres de Benissanet, Pinell de Brai, Bot, Tivissa i Riba-roja.

El seu director és Carles Capseta i Moreno, i la seva presidenta Carme Solé i Alfonso.

Benissanet, juliol del 2017

Redacció Josep Parés FCSM
Antecedents de Gemma Bo / Elena Fabra /
Arturo Gaya

AGRUPACIÓ DE VILALBA DELS ARCS

L'Agrupació de Vilalba dels Arcs va néixer fa uns vint-i-cinc anys per la il·lusió i les ganes de fer música de dos grandíssims músics: Ramon Micó i Floreal Tallada. Vàrem participar en la primera trobada de bandes a Benissanet com banda invitada.

Ja fa dinou anys que estem federats per la Federació de Bandes de Catalunya. La nostra tasca

Actualment la nostra banda està formada per uns vint membres.

El concert és en format de *big band* i el repertori és molt variat: es toquen temes de rock, swing, boleros, pasdobles i bandes sonores de pel·lícules.

La durada del concert és d'una hora.

Els membres de l'agrupació són 20:

Agrupació Musical de Vilalba dels Arcs

es centra en la formació i la divulgació de la música de banda per la nostra comarca, la Terra Alta. Actualment, aquesta tasca la duem a terme en els pobles de Vilalba dels Arcs i Batea, mitjançant les classes de música que donem als nostres alumnes.

Des de fa uns cinc anys el nostre director i responsable de les escoles de l'Agrupació és el senyor José Luis Gómez Casanova.

4 clarinets, 1 flauta travessera, 2 saxos soprano, 2 saxos contralts, 2 saxos tenor, 3 trompetes, 2 trombons de vares, 1 piano, 1 baix elèctric, 1 guitarra elèctrica, 1 bateria i 1 percussionista. Hi ha un tècnic de so.

El president és Xavi Mulet.

Redacció Josep Parés FCSM
Antecedents de Joaquim Bielsa,
Banda de Vilalba

LA UNIÓ FILHARMÒNICA D'AMPOSTA «LA FILA»

La història de la banda de música de la Fila comença el 29 d'abril de 1917 quan un grup de quinze músics, sota la direcció del mestre Leopoldo Segarra, músic de la Vall d'Uixó, presenta la nova banda de música a la ciutat d'Amposta i ho fa actuant en el bateig d'Irene Nicolás Aguilar, filla de Jaume Nicolás, fundador i un dels primers músics de la Fila.

Aquesta música, la del mestre Segarra, seguirà fent acte de presència a la ciutat mentre es construeix el teixit social que farà que el 17 de juliol de 1918 quedin redactats i aprovats els estatuts que regiran l'entitat. Així, el 22 de juliol de 1918 se sol·licitava la inscripció de la Societat Musical La Unió Filharmònica al Govern Civil de Tarragona, i quedà inscrita el dia 23 juliol.

La primera actuació oficial un cop constituïda legalment va ser el 25 de juliol de 1919 a l'enterrament de Rosario Arias. Es va interpretar *La cruz*, una marxa fúnebre de José Franco. El 30 de novembre de 1919 es va beneir la primera bandera i es va fer una gran festa pels carrers del poble interpretant pasdobles i fragments de sarsueles.

L'any 1922 el director i fundador Leopoldo Segarra deixa la direcció de la banda, i el seu lloc és ocupat per Juan Cid Mayos. De la seva mà, la banda de música i les activitats socials de l'entitat agafen molta força. Després de molts esforços, dies abans de les festes majors del 1922 s'inaugura el nou local social. Serà amb el mestre Cid que la banda adquirirà la solidesa que li permetrà guanyar el primer premi del Concurs de Bandes de Tarragona l'any 1923.

L'any 1929 Joan Cid deixa la direcció de la banda i Arturo Sánchez Ramón n'agafa la direcció, i l'any 1930 ja serà Fulgenci Badal, compositor i antic director de la banda de la Vall d'Uixó qui es farà càrrec de la Fila, ja que aquells anys dirigeix també l'orquestra del Sindicat Catòlic d'Amposta.

L'any 1931, Joan Cid retorna a Amposta i pren altre cop la direcció de la banda fent música en nombrosos pobles del territori. El 14 d'abril de 1931 la Fila interpreta els nous aires que sembla que bufen al país amb la proclamació de la Segona República Espanyola, aires que les forces que sempre van ostentar el poder no tardaran a ofegar amb tota la crueltat.

L'any 1939 s'acaba l'horror de la guerra i els anys següents seran temps de dol, repressió, venjança, exili i misèria. El mestre Joan Cid marxa exiliat a Mèxic, on segueix en el món de la música, i la Fila va obrint els ulls de mica en mica desposseïda de pràcticament tot el seu patrimoni material i també humà.

Dimas Abellán, músic militar, reprèn els assajos després del conflicte en el que sembla un intent de crear una Unió Musical de les dues bandes ampostines –tal com es va fer en molts pobles de la geografia valenciana–, però l'intent no prosperarà.

L'any 1942 músics de les dues bandes interpreten junts *La boda de Luis Alonso* al Parc Municipal d'Amposta.

Per Santa Cecília del 1943, el músic Agustí Ràfales dirigeix el primer concert després de la guerra. L'entitat tornava a convertir-se en punt de trobada de la gent del poble i a vertebrar-lo socialment. Va ser Ràfales, qui va recuperar una part del desaparegut arxiu musical.

L'any 1944 Sixto Mir agafa la direcció de la banda durant sis mesos però la seva activitat l'obliga a deixar el càrrec, i això farà que l'entitat es posi en contacte amb Josep M. Arasa Gargallo, un roquetenc que, de forma insospitada, estarà al front de la banda i escola de música els pròxims trenta-quatre anys. El seu primer concert serà el 21 de novembre de 1944.

El 15 d'agost de 1947 es fa la benedicció d'una nova bandera, ja que la primera va ser destruïda durant la guerra.

L'any 1952 la banda agafa força altre cop i es presenta al Certamen de Bandes de Música de Tortosa, on guanya el segon premi de la primera secció amb les *Danses guerreres del príncep Igor* d'Aleksandr Borodin i la *Simfonia incompleta* de Schubert.

La postguerra està marcada per les dificultats econòmiques per les quals travessa la Societat.

El 22 de març de 1960 s'estrena la nova bandera, la tercera. Els músics de la banda fan un donatiu de mil pessetes per ajudar a pagar-la. Aquell mateix estiu, se celebra per primer cop el *Concert d'home-natge a les bandes* al camp de futbol, un concert que serà el precursor dels ja tradicionals concerts populars de bandes que se celebren cada any a la plaça de l'Ajuntament.

L'any 1967 es celebren amb gran satisfacció les noces d'or de l'Entitat, amb un variat nombre d'actuacions, espectacles i concerts.

L'any 1968 s'acorda en Assemblea general la compra del local del carrer Miralles, 4-6 per un import d'un milió de pessetes.

A finals dels anys seixanta i principis del setanta serà molt comú que petits grups de músics de la banda realitzin actuacions pels diferents pobles de la nostra geografia. Són els anomenats «turnos de banda». La creació aquells anys de les reconegudes Majorettes del Perelló van portar-los a actuar conjuntament per nombroses ciutats, tant dins com fora de Catalunya.

De l'any 1974 cal remarcar l'inici d'un canvi

a estudiar música, trencant així una tendència que diferenciava l'entitat negativament d'altres bandes de la comarca.

El 1980 es confeccionen uniformes nous: el color gris deixa pas al color blau fosc, que és l'actual uniforme de carrer de la banda.

L'Ajuntament proposa per primera vegada anar a tocar als actes de la Diada de l'11 de setembre. Aquell any és la Fila, que va a tocar a la Diada per primera vegada a Amposta.

El 20 de juny de 1981 es constitueix la Federació Catalana de Societats Musicals a la Ràpita. La Fila és una de les bandes fundadores, juntament amb la Lira i sis bandes més, i l'any següent, el 1982 la banda participa en la 1a Trobada de Bandes de

Auditori de La Unió Filharmònica d'Amposta "La Fila" – Banda de "La Fila"

important en el tradicional repertori de la banda. Aquell any es va programar una obra que sortia del repertori habitual, format habitualment per pasdobles, seleccions de sarsueles i transcripcions de música simfònica. Aquella peça nova va ser *Jesus Christ Superstar*.

La trajectòria del mestre Arasa al capdavant de la banda li va merèixer el títol de fill adoptiu de la ciutat el 1978, any en què va deixar d'exercir de director.

L'any 78 es busca un director capaç de tirar endavant l'escola i la banda de música. Primer ho fou l'encarregat Emilio Navarro, qui va estar al capdavant de la banda només un concert, i l'estiu del 1979 Carlos Aguado es posava al capdavant de la banda de música. Aquell any, i per primer cop a la història de l'entitat, el gènere deixa de ser un impediment per formar part de la banda de música i les dones donen un nou impuls a la continuïtat de l'entitat. Molts pares van portar les seves filles

Música de Catalunya.

L'any 1983 es fa la primera sortida de la banda a l'estranger, a Karlsruhe (Alemanya). I també el 1r Festival de Bandes de La Unió Filharmònica, aprofitant les millores que s'han realitzat a l'antic local social.

L'estiu del 1984, Carlos Aguado deixa la Fila i el curs 1984/1985 comença sense director a l'escola. Alguns músics de la banda, col·laboren desinteressadament impartint classes, per tal de donar continuïtat a la formació musical.

L'any 1985 Rafel Sanz substitueix Carles Aguado en la direcció de la banda i per primer cop es participa en l'agermanament amb Saint-Jean-de-la-Ruelle. Sanz, a més de dirigir la banda i l'escola, impulsa la creació d'una banda juvenil que veurà la llum el 10 d'agost de 1985.

L'abril del 1988 serà Carles Royo qui es farà càrrec de la banda i de l'escola de música. El seu primer concert va ser només divuit dies després

d'acceptar el càrrec. Royo ja estava col·laborant amb l'escola des de feia bastant temps, mentre acabava els seus estudis de clarinet i música al CSM de Barcelona.

El 1989 comencen les obres del projecte més esperat de la societat: la construcció d'un nou local social, que constarà de planta baixa, una primera planta per l'Escola de Música i la planta superior per a l'Auditori de Música.

Mentrestant, es fan les gestions necessàries perquè l'escola de música esdevingui centre reconegut pel Departament d'Ensenyament.

Durant l'any 92 se celebra el 75è aniversari de la Societat, que participa en nombrosos actes arreu de la geografia. L'arribada de la Flama Olímpica i el concert al Teatre Fortuny de Reus, diversos concerts per Alemanya i també nombrosos concerts per diferents ciutats configuraran la celebració del 75è aniversari. El més destacat d'aquell any, però, fou la finalització de la primera fase de les obres del nou local social i la presència de la banda en l'arribada de la Flama Olímpica a Reus.

L'any 1993 s'inaugura l'auditori i el 1994 es reprèn el Festival de Bandes de La Unió Filharmònica, que s'havia deixat de celebrar per la manca de condicions de l'antic local social, i sobresurt la data del 4 juny, en la qual, i per primer cop a la història local, les bandes de música d'Amposta es presenten al públic en el marc incomparable del Palau de la Música Catalana, on la banda actuarà fins a quatre vegades, l'última l'any 2004, en aquella ocasió, acompanyada de la Coral Aquae de la Fila i de l'Orfeó Ulldeconenc.

L'any 1995 s'inicia el Cicle de Música Ciutat d'Amposta i el 1996 els mitjans de comunicació locals atorguen a la Fila el Premi Amposta. L'any 1997, la Societat rep la Creu de Sant Jordi, el Premi de l'Obra del Ballet Popular, i s'estrena l'himne del 80è aniversari de la societat. La banda també edita el seu primer enregistrament en CD.

El curs 97/98, Jacint Gisbert assumeix la direcció de l'escola de música. S'organitzen les primeres Jornades Musicals i la 1a Trobada de Bandes Juvenils Ciutat d'Amposta.

L'any 1998 s'actua per primer cop a l'Auditori Enric Granados de Lleida i s'amplia la vida musical de l'entitat amb la creació de la Coral Aquae, amb Gerard Fusté com a director, càrrec que ocupa fins al 2004, quan és Núria Ferré qui n'assumeix la direcció.

L'any 1999 la banda participa en l'acte inaugural del Centenari del Reial Club Deportivo Espanyol a l'estadi de Montjuïc, en el 5è Festival Estatal de Bandes de Música a l'Auditori de la Plaza Colón de Madrid i també en el cicle de concerts dels 175 anys del naixement d'Anselm Clavé, fent un seguit de concerts de banda i cor per la geografia catalana.

El 2000 comença amb el reconeixement de l'Escola per a impartir el 2n cicle de Grau Mitjà.

El 2002, i per primer cop, la banda va actuar a l'Auditori Nacional de Catalunya, i la Coral Aquae s'integrà com a membre a la Federació Catalana d'Entitats Corals.

El 2006 es van obrir nous espectacles, com el Ball Popular al Castell (2006), i la Coral Aquae va organitzar el I Aplec de Corals de Parla Catalana.

El 2008 es va encetar un cicle de concerts a benefici de les entitats socials de la ciutat.

El 2009 el mestre Arasa va tenir el seu merescut homenatge en el centenari del seu naixement i la Fila es va implicar en l'èxit d'aquella primera festa del Mercat a la Plaça i en la inauguració de les reformes del Pont Penjant (2009).

El 2010 la banda actua a l'Auditori de Barcelona, dintre del 10è Festival de Bandes que organitza la Federació de Bandes, i a Montpel·lier, en una jornada de promoció turística de Catalunya.

La gran remodelació de la plaça Ramon Berenguer Quart d'Amposta, amb la inauguració del Monument a la Música en homenatge a les dues societats musicals de la ciutat, va estar acompanyada per la banda i la coral. El 2012, la banda va viatjar altre cop a França per participar en el 23è Festival Internacional de Cournonterral, i al juny la coral participà en el Festival Coral Internacional de Laredo (Cantàbria).

El 2013, coincidint amb els vint-i-cinc anys de Carles Royo com a director de la banda, es fa un concert al Camp de Mart de Tarragona i té lloc la primera actuació de la Big Band la Fila a la Festa del Mercat d'aquell any.

El 13 d'agost de 2013 es fa el 50è Concert Popular de Bandes a la plaça de la Vila, amb la Fila i la Lira. I per Nadal, la Coral Aquae ofereix les primeres nades solidàries al Mercat d'Amposta a benefici de Creu Roja Amposta.

El 2014 s'encetava l'any amb el *Tribut a Deep Purple*, un espectacle que va portar gent d'arreu a la ciutat. Col·laboracions amb Pep Gimeno *Botifarra*, la Tubada el 2015, l'espectacle *Gràcies Ovidi*, i amb

Arturo Gaya i el clamorós èxit del *Tribut a The Alan Parsons Project* al gener del 2016, un èxit que es va repetir a l'octubre del mateix any quan es va dur aquest espectacle al Teatre Fortuny de Reus.

El 2016 es comença a treballar en els preparatius de la celebració del centenari del 1917.

Al gener del 2017 es va presentar el logotip que identificaria als actes del centenari, disseny de l'alumne de gràfica publicitària de l'Escola d'Art i

Disseny d'Amposta, Eduard Ventura, i autor també de l'obra gràfica commemorativa. A l'abril es presenta el conte *100 anys fent Fila*, obra de l'escriptor Jesús Serrano i l'il·lustrador Jordi Alfonso.

Redacció Josep Parés FCSM i
Núria Gómez, Presidenta de La Fila
Antecedents Joana Rodriguez, La Fila

ESPIGA D'OR DE DELTEBRE

El 1925 es va fundar a Jesús i María, avui Deltebre, una banda de música, dirigida pel mestre Leopoldo Segarra, que va desaparèixer el 1933 en transformar-se en orquestra.

El 1926 se n'havia fundat una altra a la Cava, avui també Deltebre, dirigida per Artimaña i formada per uns quinze músics, que va actuar fins als anys quaranta. El 1978 es crea la Fundació Pere

Gabriel Zapater, se celebra el primer concert davant de la Parròquia Sant Miquel de la Cava.

El 1981 va ser una de les bandes que es van reunir per fundar la Federació Catalana de Societats Musicals.

Des dels seus inicis ha realitzat nombroses actuacions a escala local, arreu de Catalunya i el País Valencià. El 1999 va col·laborar en la gravació del

Societat Musical L'Espiga d'Or de Deltebre

Borés per fomentar activitat cultural a la població. Fruit d'aquesta idea va sorgir la Societat Musical Espiga d'Or, que el 1979 crea l'Escola de Música, de tal manera que el 10 d'agost de l'any 1980 neix la Societat Musical Espiga d'Or i, gràcies a mossèn

disc compacte de la Trobada de Bandes de Música Catalanes, organitzada per la Banda Simfònica Roquetes Nou Barris.

Va ser la guanyadora del concurs per a l'elecció de l'himne de la Federació Catalana de Societats

Musicals, amb lletra i música del mestre Antoni Ernest Sebastià i del músic Josep Bo.

Així mateix, podem destacar la seva participació, el 20 de juliol de 2002, a l'Auditori de Barcelona, on l'Espiga d'Or va disposar de la presència de vuitanta-dos músics, i el seu reconeixement en el marc del Festival de Bandes organitzat per la Federació de Bandes de Música de Catalunya.

És precisament l'entitat Espiga d'Or qui va resultar guanyadora del concurs per a l'elecció de l'himne de la Federació Catalana de Societats Musicals, amb lletra del mestre Antoni E. Sebastià i música de Josep Boi del mateix A. E. Sebastià, músic fundador de l'Espiga d'Or i autor també de

cançons tant conegudes a les nostres terres com *La cançó del Carrilet de la Cava*, que va estar musicada per Antoni Ernest Sebastià.

La banda va ser dirigida per Antoni Ernest Sebastià fins a l'any 2003, per Agustí Roé des del 2003 fins al 2007 i, des de llavors, el director n'és Xavier Lerín.

Actualment, la banda està formada per uns cinquanta músics.

Redacció Josep Parés FCSM
Antecedents de Margarida del Barrio

Índex

Presentació	3
Pròleg	5
Jotes i cançons	7
La jota a la Ribera d'Ebre	13
La jota fogejada de Benissanet	17
Jota fogejada de Benissanet (partitura).....	19
La jota de Vilalba	33
La dansada de Vilalba dels Arcs	35
La dansada a Vilalba dels Arcs en l'actualitat	36
<i>La dansada de Vilalba dels Arcs</i> (partitura)	38
<i>La Perla preciosa</i>	49
<i>La Perla preciosa</i> , pasdoble	51
<i>La Perla preciosa</i> (partitura)	53
<i>Lo Carrilet de la Cava</i>	81
Una passejada per la història	83
La gent del Delta - El Carrilet	85
<i>Lo Carrilet de la Cava</i> (partitura)	87
Les bandes	99
Banda de Música de Benissanet	99
Agrupació de Vilalba dels Arcs	100
Espiga d'Or de Deltebre	101
La Unió Filharmònica d'Amposta «La Fila»	104